VN2026-012990
Stadsdeel Oost

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Oost van 27 oktober 2026

Portefeuille

Agendapunt B2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de keuze van de selectiecommissie voor het schetsontwerp van Studio Ossidiana voor een kunstwerk in de Dapperbuurt.

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Oost besluit

1. In te stemmen met de keuze van de selectiecommissie voor het schetsontwerp van Studio Ossidiana voor een kunstwerk in de Dapperbuurt;
2. Opdracht te verlenen aan Studio Ossidiana voor het uitwerken van een schetsontwerp tot een definitief ontwerp;
3. De houten zitvlakken die zijn opgenomen in het definitief ontwerp voor de vergroening Dapperplein niet te plaatsen.

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur besluit in te stemmen met de keuze van de selectiecommissie voor het schetsontwerp van Studio Ossidiana en aan hun een opdracht te verlenen voor het uitwerken van een definitief ontwerp voor een kunstwerk op het Dapperplein. Hiervoor zullen de houten zitvlakken uit het ontwerp vergroening Dapperplein niet worden geplaatst.

Bestuurlijke achtergrond

In de gebiedsplannen voor Oud-Oost is geld gereserveerd voor het proces om een kunstwerk in de Dapperbuurt te realiseren. In februari heeft het dagelijks bestuur hiermee ingestemd. De Dapperbuurt is de afgelopen jaren volop in verandering. Vanuit ondernemers, maatschappelijke organisaties en bewoners is de vraag gekomen om, als kers op de taart van alle werkzaamheden en als markering van dit unieke gebied, kunst toe te voegen aan de buurt.

Bestuurlijke prioriteit

nvt

Wettelijke grondslag

Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022:
Bijlage 2 (Takenlijst), paragraaf 15.4: Het geven van opdracht tot realisatie van kunst in de openbare ruimte binnen het stadsdeelgebied.
Juncto Bijlage 3 (Bevoegdhedenregister), paragraaf 15 (S.1): Het uitvoeren van het Kunstenplan (Beeldende kunst in de openbare ruimte).

Onderbouwing besluit

Ad. 1 In te stemmen met de keuze van de selectiecommissie voor het schetsontwerp van Studio Ossidiana voor een kunstwerk in de Dapperbuurt

De afgelopen maanden hebben drie kunstenaars schetsontwerpen gemaakt voor het Dapperplein. Dit zijn: Studio Ossidiana, Willem de Haan en Sarah van Sonsbeeck. Deze drie ontwerpen zijn aan de

buurt voorgelegd via gesprekken bij een kunstkraam op het Dapperplein, workshops met leerlingen en ouders van de Dapperschool en gesprekken met ondernemers aan het plein. Bewoners, ondernemers en bezoekers van de Dapperbuurt konden op de drie ontwerpen reageren. De uitkomsten zijn vastgelegd in een verslag. De selectiecommissie beoordeelde de drie schetsontwerpen op basis van deze uitkomsten en de hieronder beschreven criteria.

Criteria selectiecommissie:
- Passend bij de lokale identiteit: een kunstwerk dat aansluit bij de Dapperbuurt en representatief is voor de plek.
- Faciliteert ontmoeting en gebruik: een kunstwerk dat uitnodigt tot interactie, verblijf en ontmoeting.
- Sluit aan bij het nieuwe ontwerp: het kunstwerk vormt een aanvulling op het vergroende Dapperplein en biedt ruimte aan het huidige en toekomstige gebruik van het plein. Het nieuwe ontwerp is bijgevoegd in de gedeelde map.
- Artistieke kwaliteit: de kwaliteit en zeggingskracht van het ontwerp.
- Toevoeging aan de bestaande collectie: de mate waarin het kunstwerk een aanvulling vormt op de bestaande kunst in de openbare ruimte in Oost en de Dapperbuurt.

Op basis van het verslag en de criteria heeft de selectiecommissie gekozen voor het schetsontwerp van Studio Ossidiana. Het ontwerp van Studio Ossidiana is een schaalbaar kunstwerk bestaande uit verschillende losse elementen, zoals een vogeltoren, speeltafels en bankjes in verschillende vormen die in of rondom de groenvakken worden geplaatst. De betonnen rand rondom de groenvakken en de elementen zullen een roze pigment krijgen (de definitieve kleur moet nog gekozen worden). In het materiaal van de losse elementen worden verwijzingen uit de buurt verwerkt, zoals afdrukken van uien, quinoa en schelpen die op de markt te vinden zijn. Het ontwerp zal komende maanden verder uitgewerkt worden. Studio Ossidiana gaat de definitieve elementen en positionering bepalen door in gesprek te gaan met de buurt (bewoners, bezoekers en ondernemers) en in afstemming met de Gemeente. Dit gesprek is een belangrijk onderdeel van het proces. Hierbij wordt rekening gehouden met beoogde gebruik van het Dapperplein en de schaarse ruimte.

Ad 2. Opdracht te verlenen aan Studio Ossidiana voor het uitwerken van een schetsontwerp tot een definitief ontwerp.

Om het kunstwerk van Studio Ossidiana te realiseren, wordt er nauw samengewerkt met het projectteam vergroening Dapperplein. Om ervoor te zorgen dat het projectteam geen vertraging oploopt, zal uiterlijk 27 oktober 2026 de kleur voor de betonnen rand worden bepaald en doorgegeven aan de leverancier waar het projectteam mee werkt. Om dit met de kunstenaars te kunnen doen, dient er een opdracht te worden verleend aan Studio Ossidiana op 27 oktober 2026.

Financiën
Het stadsdeel heeft in 2027 50.000 euro gereserveerd voor het kunstwerk: 25.000 euro uit het gebiedsgeld en 25.000 uit het opdrachtgeversbudget. De totale kosten voor het ontwerpen, produceren en plaatsen van het kunstwerk, inclusief externe begeleiding en legeskosten zijn geschat op 180.000 euro. Hiervan zijn 29.520 euro kosten voor de uitwerking van het definitief ontwerp, externe begeleiding en het toevoegen van kleur aan de betonranden.

Het nog ontbrekende deel zal aangevraagd worden bij fondsen. Hier gaan enkele maanden overheen en naar verwachting hebben we hier rond mei 2027 meer duidelijkheid over. Afhankelijk van de toekenningen kunnen er meer of minder elementen in het ontwerp worden verwerkt. De opdrachtverlening voor het produceren en plaatsen van de roze betonnen rand rondom de groenvakken is dan al wel gedaan. De opdrachtverlening voor het produceren en plaatsen van het kunstwerk gebeurt na goedkeuring van het definitief ontwerp en na de uitslagen van de fondsaanvragen.

Risicos
In het scenario dat alle fondsaanvragen worden afgewezen moeten de kunstenaars werken met een significant kleiner uitvoeringsbudget. Door de schaalbaarheid van het ontwerp van Studio Ossidiana zal er wel een kunstwerk kunnen worden gerealiseerd, maar niet in de schaal zoals voorgesteld in het schetsontwerp.

Mocht het desondanks toch onmogelijk zijn om een kunstwerk te realiseren in afgeschaalde vorm, dan is de gekleurde betonrand al gerealiseerd op het Dapperplein. De kosten voor het aanbrengen van het pigment zijn geschat op 5.250 euro. Bewoners en bezoekers hebben tijdens de participatie echter aangegeven een kleur op het Dapperplein hen juist aanspreekt, omdat het daardoor warmer aan voelt.
Daarnaast is er een opdracht verstrekt aan Studio Ossidiana voor het maken van het definitieve ontwerp, kosten geschat op maximaal 12.500 euro. En tot slot zullen er kosten worden gemaakt voor de inzet van Kunstmest, kosten geschat op maximaal 11.770 euro euro. Deze kosten zijn begroot, dus daar zit geen risico aan. Gedurende het hele realisatieproces wordt er met go/no-go momenten gewerkt omdat we afhankelijk zijn van financiering van fondsen, zodat er geen verplichting is richting Kunstmest of Studio Ossidiana om het kunstwerk daadwerkelijk te plaatsen terwijl er geen financiering voor is.

Ad 3. De houten zitvlakken die zijn opgenomen in het definitief ontwerp voor de vergroening Dapperplein niet te plaatsen.

In het definitieve ontwerp voor de vergroening van het Dapperplein zijn houten zittingen opgenomen, geïntegreerd in de betonnen rand rondom de groenvakken. De zitvlakken op randen zoals in de huidige situatie zijn zowel ruimtelijk als vanuit beheer en onderhoud ongewenst. De geïntegreerde houten zitelementen zijn gepresenteerd in het voorlopige ontwerp, daar is positief op gereageerd. Daarom is dit overgenomen in het definitieve ontwerp.

Onderdeel van het kunstwerk van Studio Ossidiana zijn verschillende betonnen zitelementen rondom/aan de betonnen rand. De kunstenaars zoeken naar zoveel mogelijk vrijheid om de elementen te kunnen plaatsen. Op het plein is al beperkt ruimte. De zittingen beperken hun nog meer, waardoor de plaatsing van de elementen kunnen conflicteren met de houten zitvlakken. Daarnaast sluiten volgens Studio Ossidiana de houten zitvlakken visueel niet aan bij hun kunstwerk. Een mix van verschillende type zitelementen doet afbreuk aan het ontwerp van Studio Ossidiana.

De openbare ruimte ontwerper van R&D, heeft geen bezwaar als de houten zitvlakken uit het ontwerp worden gehaald. Wel zijn de houten zitvlakken onderdeel van het geparticipeerde ontwerp. Studio Ossidiana zal in hun ontwerp de houten zitelementen compenseren, invulling hiervan wordt afgestemd met de ontwerper van R&D.

Advies en afstemming

- Projectteam vergroening Dapperplein
- Gebiedsteam Oud Oost
- Team kunst en cultuur Oost
- Externe bemiddelaars Kunstmest
- Bewoners, bezoekers, ondernemers Dapperbuurt
- Kinderen en ouders van de Dapperschool
- Kunstenaars
- Selectiecommissie

Duurzaamheid

Het realiseren van een nieuw kunstwerk in de openbare ruimte draagt op zichzelf over het algemeen niet bij aan de doelen voor duurzaamheid. De vergroening Dapperplein draagt echter wel bij aan het verminderen van hittestress op het plein. Het kunstwerk is een extra toevoeging aan het plein en de Dapperbuurt. Kunst in de openbare ruimte is een laagdrempelige manier om mensen die normaal niet snel in aanraking komen met kunst toch kennis te laten maken met kunst. Er zal een blijvend kunstwerk worden geplaatst. Materialen zullen op zeer korte termijn niet verloren gaan. In deze fase van het proces wordt een opdracht gegeven voor het vervaardigen van een definitief ontwerp. In het vervaardigen van dat ontwerp wordt duurzaamheid en materialiteit onderzocht, in afstemming met de relevante afdelingen en ambtenaren van de gemeente.

Participatie

Er heeft uitgebreide participatie plaatsgevonden. Het verslag hiervan wordt meegestuurd.

Samenvatting van het verslag van de gesprekken met bezoekers, bewoners en ondernemers
Bezoekers, bewoners en ondernemers gaven de volgende wensen voor het kunstwerk mee:
- Meer ruimte voor ontmoeting en verblijf
- Aandacht voor gebruik en beheer
- Het plein moet levendig worden/blijven
- Ruimte en overzicht moet behouden blijven
- Meer groen, kleur en warme sfeer
- Het plein kan wel wat voorzieningen gebruiken
- Het kunstwerk moet écht iets toevoegen aan de plek
- Het kunstwerk moet verschillende groepen aanspreken
- Kinderen van de Dapperschool gaven aan: spelen, vrolijk, voetbal, plek voor mijn ouders, bloemen, maak het mooi!

Opmerkingen over het schetsontwerp van Sarah van Sonsbeeck
Pluspunten: sterke relatie met de Dappermarkt en de buurt, speels en opvallend, duidelijk een kunstwerk, waardering voor materiaal. Minpunten: twijfels over het zitten, paling niet voor iedereen aantrekkelijk, vraagtekens bij het verhaal, is de paling wel passend?

Opmerkingen over het schetsontwerp van Willem de Haan
Pluspunten: sterke inhoudelijke aansluiting bij de buurt, het meest artistieke en gewaagde ontwerp, de industriële uitstraling sluit aan bij de markt, mogelijk geschikter op een andere plek. Minpunten: misschien te conceptueel, praktische en sociale uitdagingen rondom zitplekken, zorgen over alternatief gebruik en beheer, materiaal kan kil overkomen.

Opmerkingen over het schetsontwerp van Studio Ossidiana
Pluspunten: veel enthousiasme over de uitnodigende sfeer, sterk als ontmoetingsplek, spel is een pluspunt, goede aansluiting bij de buurt. Minpunten: vrees dat het plein te vol wordt, veel vragen over onderhoud en duurzaamheid, is het wel echt een kunstwerk?, aandacht voor gebruik en overlast.

Concluderend was er bij het overgrote deel een eerste keus voor het werk van Studio Ossidiana, gevolgd door Sarah van Sonsbeeck en op nummer drie het werk van Willem de Haan.

Financiële onderbouwing

Financiële onderbouwing: Ja

Consequenties gedekt? Gedeeltelijk

Overige toelichting:
Het stadsdeel heeft in 2027 50.000 euro gereserveerd voor het kunstwerk: 25.000 euro uit het gebiedsgeld en 25.000 uit het opdrachtgeversbudget.

De totale kosten voor het ontwerpen, produceren en plaatsen van het kunstwerk, inclusief externe begeleiding en legeskosten zijn geschat op 180.000 euro. Hiervan zijn 29.520 euro kosten voor de uitwerking van het definitief ontwerp, externe begeleiding en het toevoegen van kleur aan de betonranden. Het nog ontbrekende deel (ongeveer 130.00 euro) zal aangevraagd worden bij fondsen.

- De kosten voor het aanbrengen van het pigment zijn geschat op: 5.250 euro.
- De kosten voor opdracht verstrekken aan Studio Ossidiana voor het maken van het definitieve ontwerp zijn geschat op maximaal: 12.500 euro
- De kosten voor de inzet van Kunstmest zijn geschat op maximaal: 11.770 euro

Er wordt gewerkt met go/no-go momenten zodat er geen verplichtingen zijn richting Kunstmest of Studio Ossidiana om het kunstwerk te plaatsen terwijl er geen financiering is.

Conclusie:
Er is geld gereserveerd door het stadsdeel voor de fase waarin wij nu zitten en de opdrachten die uitgevoerd kunnen worden komende tijd.

De externe bemiddelaar en projectleider van dit project, Kunstmest, zal de fondsenwerving gaan doen. Zij hebben ruime ervaring met het realiseren van kunstwerken in de openbare ruimte in Amsterdam en het aanvragen van fondsen. Er is een nauwkeurig (voorbereidings)proces opgezet met oa participatie. De kwaliteit van de kunstenaars is hoog. Een groot deel zal aangevraagd worden bij het Amsterdams Fonds voor de Kunsten, het fonds waar het geld voor kunstwerken in de openbare ruimte vanuit de gemeente Amsterdam is belegd. Dit alles maakt dat er vertrouwen is in de fondsenwerving.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Zodra het definitief is dat het kunstwerk er komt en duidelijk is hoe het eruit gaat zien, zal woordvoering een uitgebreid persbericht maken. Dit zal naar verwachting zijn rond de zomer 2027, zodra het definitief ontwerp bekend is en wanneer het kunstwerk wordt geplaatst en opgeleverd. Er zal wel gecommuniceerd worden dat het kunstwerk van Studio Ossidiana is gekozen door de selectiecommissie en onder andere op basis van de participatie uitkomsten.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-056734	Stadsdeel Oost Voordracht (pdf)
AD2026-056738	Bijlage 3. Collages Dapperschool Groep 678.pdf (pdf)
AD2026-056739	Bijlage 1. Verslag selectiecommissie Dapperbuurt - Selectie schetsontwerpen.docx (msw12)
AD2026-056740	Bijlage 2. Verslag participatie Dapperplein.pdf (pdf)
AD2026-056741	Bijlage 4. Schetsontwerp Sarah van Sonsbeeck.pdf (pdf)

AD2026-056742	Bijlage 5. Schetsontwerp Studio Ossidiana.pdf (pdf)
AD2026-056743	Bijlage 6. Schetsontwerp Willem de Haan.pdf (pdf)
AD2026-056744	Bijlage 7. DO vergroening Dapperplein.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord